

Karismatisk auktoritet i 1930-talets Tyskland och 2020-talets USA

Lars Pallerius

2025

”Då diktaturen sålunda endast kan existera genom undersåtarnas frihetsberövande, måste den alltid befinna sig i krigstillstånd. Det ligger inte i de levande väsendenas natur att godvilligt låta sig bindas själsligt eller materiellt. Diktaturen måste därför hela tiden ligga i kamp med denna natur, som inte blott och bart är ett hjärnmotstånd utan är själva livets egen utveckling i undersåtarnas mentalitet. Och denna utveckling kan inte hejdas utan kommer helt visst, som förut nämnts, att till slut spränga diktaturens tvångströja.”

Martinus: ”Gåvokultur”, kap. 6, i *Vägen till invigning*

Innehållsförteckning

Inledning	s. 3
Diktaturprincipens uppvaknande i USA 2025	s. 4
Den karismatiska autokratens särdrag och politiska existensvillkor	s. 5
De samstämmiga politiska villkoren för Hitler och Trump	s. 6
Gemenskapen mellan den karismatiska ledaren och anhängarna	s. 7
Den karismatiska ledarens administrativa stab	s. 7
Den karismatiska ledarens väg till makten	s. 8
Det tyska folkets längtan efter en stark man, en frälsare	s. 9
Hitlers vilande och uppblossande karisma	s. 10
Martinus och människans organiska utveckling från enpolighet till dubbelpolighet	s. 11
Teodicéproblems lösning – Gudomens primära och sekundära medvetandemråde	s. 23
Martinus om diktatur	s.24
Litteratur	s. 28

Inledning

Jag kommer i denna artikel att belysa delar av den tyske historikern Hans-Ulrich Wehlers bok *Nationalsocialismen – från massrörelse till führervälde och utrotningskrig* (2017). Fokus kommer att ligga på bokens andra kapitel som har titeln ”Karismatisk auktoritet i Tyskland”.

Det som gör Wehlers bok extra intressant i dag, är att det finns en klar och tydlig överensstämmelse mellan det politiska skeendet – omställningen från demokrati till autokrati, den snabba implementeringen av den nya politiska agendan och den iögonfallande omstruktureringen av statsapparaten – efter maktövertagandet i Tyskland 30 januari 1933 och i USA 20 januari 2025.

Kanske kan jämförelsen tyckas vara i överkant, något överdriven, inte minst med tanke på den exceptionella brutalitet som naziregimen senare uppvisade genom Förintelsens alla vidrigheter. Något liknande menar jag inte ingår i Trumps politiska planer. Däremot kommer andra former av brutala åtgärder riktas mot politiska motståndare, statsapparaten, försvarare av demokratiska och mänskliga rättigheter, civilsamhällets organisationer, universiteten, opinionsbildare, journalister, den fria pressen, TV kanaler, minoritetsgrupper, Hbtqi personer, etc.– den så kallade ”inre fienden” – att bli ett faktum om Trumpadministrationen får löpa linan ut och göra om USA till en kristen teokratisk autokrati.

Helt klar finns det ideologiska skillnader mellan Hitlers och Trumps politiska manifest. Men det finns också några tydliga likheter:

- Hitler ville få bort judarna, Trump vill deportera miljontals illegala emigranter.
- Hitler talade om att erövra Lebensraum. Trump talar om att ta över Kanada, Grönland och Panamakanalen.
- Hitler och Trump talar om det äkta folket som autentiskt nationella, medan andra avhumaniseras och definieras som inre fiender.
- Hitler och Trump skapar en kult kring sin person och talar om nationell upprättelse och aktiverar medvetet slumrande motsättningar.
- Hitler och Trump förödmjucar och hånar sina kritiker. Båda attackerar den fria pressen.
- Hitler och Trump godtar inte andra regeringars legitimitet och säger sig representera nationens sanna röst.
- Hitler och Trump framför klagomål över hur landet behandlas, båda lovar att återskapa ett glamoröst förflutet.
- Hitler och Trump står för en patriarkal dominans, vilket innebär att kvinnors och minoriteters rättigheter attackeras.

Dessa exempel visar på ett likasinnat rasistiskt, misogynt och extremnationalistiskt tänkande hos Hitler och Trump.

I kulten kring Hitler fanns starka inslag av det som den tyske filosofen Ernst Bloch benämner det ”fanatisk-religiösa elementet” i den ”sällsamt agiterade tro”, vilket var utmärkande för anhängarna av högerextremismen i 1930-talets Tyskland. Detsamma kan utan vidare sägas om MAGA-rörelsen i USA 2025. De högerkristna nationalisterna menar att Trump har ett gudomligt uppdrag att utföra, just genom att omskapa USA till en teokratisk autokrati där

presidenten har absolut makt i enlighet med *Projekt 2025*.¹ En politisk agenda som Trump till fullo stöder och nu försöker genomföra steg för steg.

Det är med andra ord likheter och överensstämmelser av det ovan nämnda slaget mellan Hitler och Trump som jag tar fasta på i Wehlers text. Jag låter läsaren själv avgöra om min ståndpunkt stämmer.

Artikeln avslutas med några Martinus-citat från *Människan och världsbilden* och *Livets Bog* del 4 som belyser diktaturprincipens yttringar, konsekvenser och avgrundsdjupa mentala mörker.

Diktaturprincipens uppvaknande i USA 2025

Ånyo träder diktaturprincipen i kraft, i och med Donald Trumps tillträde som president den 20 januari 2025. Denne autokrat har på rekordtid omdanat det amerikanska samhället i en antidemokratisk riktning, äventyrat tilliten till den transatlantiska försvarspaktens artikel 5, samt bildat en allians med diktatorn Vladimir Putin. Om denna nya världsordning, där stormakterna slår vakt om sina intresseområden genom att underkuva mindre och svagare nationer i sitt närområde, så småningom kommer att leda till ett nytt världskrig återstår att se.

Det som så här långt har skett i USA under Trumps ledning (februari och mars 2025) – en successiv nedmontering av de demokratiska institutionerna, den autokratiska impulsen att ignorera maktfördelningsprincipen, att beteckna den fria pressens representanter som ”folkets fiender”, att i aggressiva ordalag tala om ”den inre fienden”, de politiska motståndarna, som det största hotet mot nationen, etc. etc. – påminner i hög grad om det som hände i Tyskland efter nazisternas maktövertagande den 30 januari 1933. Några av denna regims destruktiva inslag var raserandet av Weimarrepubliken och dess författning, rättsstaten och federalismen. Likaså avskaffades den parlamentariska demokratin och ersattes av Führerdiktaturens institutioner och ideologiskt nya värld.

Den utvecklingsprocess som ledde till Tredje rikets 12-åriga existens har kartlagts av en mängd historiker, forskare och samhällsvetare, varför jag inte tänker beröra det ämnesområdet i den här artikeln. Det jag kommer att diskutera i den här texten är det som Hans-Ulrich Wehler i sin bok benämner *karismatisk auktoritet*.

I boken går Wehler igenom de karaktärsdrag och den gudalika karisma som en diktator måste besitta, det tyska folkets längtan efter en stark ledare, samt de politiska förutsättningar som måste råda för att ett diktatoriskt styre av ett land ska understödjas av det stora flertalet av landets invånare.

”Men även om det var Hitler som åstadkom denna ofattbara koncentration av destruktiva tendenser, så hade det varit omöjligt utan det hisnande gensvaret, stödet och samtycket från det tyska samhället.”

¹ Vad gäller *Projekt 2025* se https://sv.wikipedia.org/wiki/Project_2025

Wehler menar att det är svårt att, antingen utifrån ett demoniserande synsätt på Hitlers person, ett historiskt eller sociologiskt synsätt på denne mans gärningar, förklara hitlerismens enorma genomslagskraft.

”Och avslutningsvis går det inte att fånga den faktiska växelverkan mellan Hitler och det tyska samhället om man bemöter en naiv intentionalistisk ’hitlerism’ med en strikt strukturanalytisk ’funktionalism’ som huvudsakligen förklarar nationalsocialismen med utgångspunkt i samhälleliga faktorer som påstås ha haft ett sådant inflytande på Hitler att han närmast framstår som en ’svag diktator’ (Hans Mommsen). Den påtagliga rädslan för att själv falla för Goebbelspropagandans Hitlermyt som tidvis har funnits inom forskningen har tyvärr varit kunskapshämmande.”

Den karismatiska autokratens särdrag och politiska existensvillkor

Jag ämnar nu titta lite närmare på det som Wehler skriver om karismatisk auktoritet utifrån den tyske sociologen Max Webers teorier. Det finns, som tidigare nämnts, ett flertal iögonfallande likheter på det politiskt organisationsmässiga och samhällsomstörtande planet, som gör att Hitlers maktövertagande 1933 och Trumps dito 2025 i många avseenden påminner om varandra. Deras maktövertagande och omstörtande politiska verksamhet utgår från samma politiska mall.² Då med undantag för att Trump, än så länge, inte har infört diktatur i landet.

Wehler anser att Max Webers idé om

”karismatisk auktoritet är den teoretiskt och metodiskt bästa lösningen på detta problem [varför Hitler kom till makten]. Det är en idelotyp som kan hjälpa att förklara Hitlers uppgång liksom den nationalsocialistiska massrörelsens och regimens natur, med sin kombination av monokrati och polykratiska maktcentrum, och inte minst vad som möjliggjorde utrotningskriget och i förlängningen förintelsen.”

Max Weber ansåg att en person med exceptionella karismatiska kvaliteter, som kan vara av religiös, politisk, retorisk eller militär natur, är ”utrustad med övernaturliga, övermänskliga eller åtminstone speciella krafter eller egenskaper”. Detta gör att denna person betraktas som en ledare.

Villkoren för denna persons auktoritet är en villkorslös underordning. Ett resultat av höggradig ”affektuell hängivenhet” gentemot denna ledarpersonlighet, som omgivningen upplever som fascinerande just på grund av dennes egenskaper och prestationer.

Weber ansåg att karisman utgör den enda ”revolutionära kraften”, vid sidan om revolutionerande tekniska genombrott. Weber menar vidare att karisman, som social-psykologisk kraft, har en möjlighet att riva upp den

”traditionalistiska förstockningens eller byråkratiska förkalkningens övermakt och bli en förnyande kraft. Därför kan karismatikern bidra till ett slags

² Vad gäller Trump se <https://www.authoritarianplaybook2025.org/>

evolutionärt språng och få den historiska processen att ta en ny riktning. När han är borta fortsätter den del av historien som han har påverkat på ett annat sätt än förut.”

När det gäller den växelverkan som råder mellan karismatikern och folket, menar Weber att man ska vara noggrann med att påpeka att karismatisk auktoritet bygger på en ”permanent relation” och inte på en upphöjd despotism. En av de nästan oöverskattliga fördelarna med Webers teori, fortsätter Wehler,

”är att den utlovar att analysera samhällets samspel mellan karismatikern och det omgivande samhället i stället för att polarisera dem.”

De samstämmiga politiska villkoren för Hitler och Trump

Nu vänder jag mig till Wehlers tankar om det ovannämnda samspelet mellan karismatikern och folket för att kartlägga Hitlers makt över partiet (något jag menar i allra högsta grad är giltigt även för Trump, då denne nu har total makt över det republikanska partiet just genom detta starkt känslomässiga samspel mellan honom och MAGA-rörelsens anhängare).

Enligt Wehler finns det en rad faktorer att ta hänsyn till. Han menar att det måste finnas en existentiell kris som överträffar alla andra, för att en karismatiker ska kunna nå den allra högsta politiska toppen. Karismatikern ser här, mitt i denna extraordinär sociala och politiska röra, ut att kunna bemästra situationen ”genom sitt oortodoxa agerande” genom att kunna uträtta ”underverk i biblisk mening”. Därför skapar en i stor utsträckning anomisk³ desintegrationsprocess ett unikt ”auktoritets- och beroendeförhållande”.

Denna karismatiska auktoritet, skriver Wehler, innebär dock inte ett ”tillstånd av amorf strukturlöshet” som ger en enskild person handlingsmöjligheter, utan utgör ”en utpräglad social struktur med en personalstab och en apparat av tjänster och materiella medel, som är anpassad efter den karismatiska ledarens mission.”

Den karismatiska ledaren måste hela tiden lösa extraordinära situationer. Detta kan ge denne ett begränsat handlingsutrymme. På grund av denna ”låsta” situation, karismatikerns särställning och dennes krishantering, kan det hända, om det inte inträffar några överhängande kriser, att denna startar en kris eller rent av ett krig för att visa prov på, och därigenom behålla, sin karismatiska status.

När det handlar om den karismatiska ledarens politiska uttrycksmöjligheter måste, enligt Wehler, samhället vara disponerat på ett särskilt sätt för att folket ska längta efter en stark ledare, efter en diktator. Därför måste denne skapa ett ”obetingat förtroende, rentav en fanatisk hängivenhet för sin person, genom sina egenskaper och prestationer.”

När detta väl har skett, finns det inget som står i vägen för den karismatiska ledarens maktutövning. Då han gör anspråk på

”absolut giltighet för sin personifierade legitimering av sig själv” kan ingen utomstående makt begränsa hans ’karismatiskt rättfärdigade suveränitet’. Tack vare sitt definitionsmonopol, som ger honom rätten att bestämma vilken

³ Anomi: ett samhälleligt tillstånd av regellöshet eller normlöshet.

verklighetsuppfattning som ska gälla, och hur problemen ska hanteras, och på grund av sin 'utomrättsliga beslutsmyndighet', är det han som i sista hand fattar alla avgörande beslut. Därmed kan han i decisionistisk⁴ stil och helt godtyckligt upphäva samhällsliga normer och traditioner, konventionella umgängesformer och den rationella motiveringsskyldigheten. Ju fler institutionella normer han förmår upphäva, desto tyngre väger karisman i hans relation till anhängarna."

Wehler skriver vidare att denna typ av normupplösning avslöjar mycket om den "värderingshorisont som den karismatiska gemenskapen delar." Den karismatiska ledarens "orubbliga övertygelse om sin egen förmåga att alltid fatta riktiga och fördelaktiga beslut", tillsammans med hans förmåga att få andra att dela denna övertygelse, utgör "ett av de bindemedel som skapar enhetlighet och sammanhållning bortom alla typer av rivalitet och intressekonflikter".

Det är just denna förmåga och övertygelse som utgör fundamentet för tron på hans karisma. Detta innebär att den karismatiska ledaren kan få med sina anhängare på dennes politiska beslutsprocess "samtidigt som han döljer riskerna och den ofta hisnande snabba utvecklingen" för dem.

Gemenskapen mellan den karismatiska ledaren och anhängarna

Det uppstår ett speciellt förhållande mellan den karismatiska ledaren och anhängarna inledningsvis, innan ledaren har omfamnat hela statsapparaten. Detta innebär en begränsning av karisman. Den utgörs på det här stadiet av "de hängivna anhängarnas karismatiska gemenskap, som på grund av umbäranden, hänförelse och förhoppningar smälter samman till ett fanatiskt följande med en mycket känslöstyrad handlingsinriktning".

Denna gemenskap kännetecknas av en "attitydrevolution" (som tidigare var utmärkande för nationalsocialismen), en mental omvändelse i bemärkelsen *metanoia*.⁵ Under denna, ofta omvälvande period, kan anhängarnas traditionella normvärden och värdegrund upphävas, för att sedan ersättas av den karismatiska ledarens värdegrund. Detta kan leda till en fullständig nyorientering i förhållande till omvärlden. Det sista och avslutande steget i denna mentala förvandlingsprocess utgörs av en "svårförklarlig villighet att lyda sin nya Messias som den högsta auktoriteten".

Den karismatiska ledarens administrativa stab

För att kunna fungera kräver den karismatiska auktoritetsformen en administrativ stab. Denna stab ska se till att "de underlydande förblir fogliga". Den administrativa stabens

⁴ "Decisionism är en politisk, etisk och rättsvetenskaplig doktrin som säger att moraliska eller juridiska föreskrifter är produkten av beslut som fattas av politiska eller juridiska organ, är det inte innehållet i beslutet, utan snarare det faktum att det är ett beslut som fattas av vederbörlig myndighet, eller genom att använda en korrekt metod, som avgör dess giltighet." <https://en.wikipedia.org/wiki/Decisionism>

⁵ Ordet *metanoia* beskriver att en person ändrar sitt tankesätt och därmed också sitt sätt att leva. Det ligger i begreppets natur att man får insikt om att man levat felaktigt och vill ändra på det rent konkret i sitt liv.

personalpolitik kontrolleras av karismatikern, till skillnad från ”den moderna byråkratin, vilken kännetecknas av en stram organisation, ett kodifierat regelverk, en institutionaliserad konfliktlösning, formaliserade beslutsprocesser och en fast handlingsordning.”

När den karismatiska ledaren utser sin personal utgår han inte från meriter. Här handlar det i stället om en obrottslig lojalitet och ledarens personliga förtroende för dem. Detta förtroende vilar i sin tur på en obrottslig lojalitet från personalen sida i förhållande till ledaren.

”De utgör ett slags karismatisk aristokrati, men hamnar samtidigt i en personlig beroendeställning till honom. Karismatikerns ’personliga utstrålning och makt’, hans ’individuella överlägsenhet’ förblir en ’nödvändig förutsättning för att hans stab ska fungera’.”

I det här sammanhanget blir det extra viktigt för den administrativa staben att ha tillträde till ledaren, då de är beroende av nåde- och ynnestbevis från ledaren sida.

”Eftersom det inte längre finns någon oberoende kontroll- och tolkningsinstans, och definitivt ingen abstrakt bindande rättsordning, är den karismatiska gemenskapens inre struktur i grunden ’ockasionell’ och ’personbaserad’ på så sätt att den bygger på personliga lojaliteter.”

De staber som skapas för att åstadkomma underordning och driva igenom ledarens vilja ”tenderar att bli föremål för patrimonialism⁶ i den meningen att de reduceras till organ som verkställer den karismatiska makthavarens vilja”.

Här uppmärksammar Wehler ett intressant problem. Om det är så att den karismatiska ledaren lyckas tillskansa sig makten uppstår det ett problem, eftersom de karismatiska och de traditionella byråkratiska staberna ”då bildar en tudelad, konfliktladdad hierarki”.

Den karismatiska ledarens väg till makten

För att en karismatisk ledare ska kunna komma till makten krävs ”förutom en omvälvande kris, en sociokulturell tradition eller politisk kultur, i vilken ’stora historiska personligheter’ tillmäts så stor betydelse att en karismatisk auktoritet är ett fullt tänkbart alternativ”. Det måste, som i Tyskland, finnas djupt rotade specifika dispositioner i det kollektiva medvetandet. Det räcker med andra ord inte, vilket just var fallet i Tyskland, med respekten för den framstående monarken Fredrik den store.

Under 1800-talet fanns det i Tyskland, efter staternas modernisering, en stor beundran för Napoleon. I nationella kretsar längtade man efter en tysk Napoleon. Bismarck infriade dessa förväntningar när han grundade det Tyska riket. Rikskanslerns karismatiska auktoritet skulle komma att forma tyskarnas politiska mentalitet.⁷ Den strålgång som omgav Hindenburg och Ludendorff mellan åren 1914 och 1918 förbleknade avsevärt när det tyska nederlaget i första världskriget var ett faktum. Trots detta kunde Hindenburg under sin tid som

⁶ ”Patrimonialism är en form av styrning där härskaren styr på grundval av personliga lojaliteter som härrör från patron-klient-relationer, personliga lojaliteter, släktband och kombinationer därav. Patrimonialism är nära besläktad med korruption, opportunism och maskinpolitik. Det kan bidra till underutveckling och svag statlig kapacitet.” <https://en.wikipedia.org/wiki/Patrimonialism>

⁷ Bismarck avgick 1890.

Weimarrepublikens första president utnyttja lite av sin forna glans som fältmarskalk. Därmed utgjorde han som en upphöjd karismatisk ledare en länk mellan Bismarck och Hitler.

Det tyska folkets längtan efter en stark man, en frälsare

Under Weimarrepublikens kortvariga epok växte hoppet i alla sociala klasser och miljöer om att få se en karismatisk ledare som inte bara var handlingskraftig utan också hade en "frälsarstatus". En frälsare, en "andra Bismarck", som kunde befria tyskarna från efterkrigstidens förnedring och kaos, och ge nationen en ljus framtid.

Flera historiker som beundrade Bismarck försökte precisera önskningarna från nationens akademiska opinionsbildare, vilka likt självutnämnda profeter presenterade olika framtidsdiagnoser i syfte att överträffa varandra. Historikern Karl Alexander von Müller, som var den som upptäckte Hitlers retoriska talang, menade att "vi, som hjorten längtar efter vatten, i vår nöd längtar efter någon som kan leda oss".

"Fyrtio år senare, efter att ha spelat en föga smickrande roll i Tredje riket, såg han tillbaka på tiden efter första världskriget och konstaterade att det faktum att 'de flesta tyskar förväntade sig att bli räddade av en stor individ' var ett 'arv från Bismarcks tid'. Och med en blandning av uppgivenhet och indignation observerade Julius Leber, en skarpsinnig ung socialdemokrat, i januari 1930 en nästintill 'hysterisk längtan efter en stark man' i alla 'tyska befolkningsskikt'."

Ett flertal av samtidens framträdande sociologer talade om denna tyska längtan efter en stark man, en frälsare. En person som förutsåg att en ny Bismarck skulle komma i form av en diktator, var den mångårige ordförande i Alltyska förbundet Heinrich Class. Han menade att detta skulle ske som en följd av att "alla goda medborgare" sedan länge hade varit utan ledare. Enligt Class var en sådan person efterlängtd av det tyska folket.

"Mot bakgrund av denna samsyn inom högerintelligentian, ur vars åsiktsspektrum jag har valt ut en handfull röster, är det knappast förvånande att samma slags messianska förhoppningar frodades bland de nya högerradikala krafterna inom NSDAP: 'Tyskarna längtade efter den rätte', menade Goebbels 1924, 'som marken längtar efter regn om sommaren [...] Herre, ge oss det tyska folket ett mirakel! [...] Bismarck, stånden upp.' Och 1925, efter att ha läst Hitlers *Min kamp*, skrev han: 'Vem är denne man? Till hälften plebej, till hälften gud? Kristus själv eller bara Johannes?' Denna kiliastiska nostalgi stämde väl överens med det 'fanatisk-religiösa elementet' i den 'sällsamt agiterade tro' som enligt den marxistiske filosofen Ernst Bloch var utmärkande för anhängarna av den nya högerradikalismen."

Hitlers vilande och uppblossande karisma

Wehler menar att karisma är en personlig egenskap och att den inte kan föras vidare. När en persons karisma försvinner, degraderas denne till en vanlig politisk aktör.

”I den karismatiska auktoritetens fall finns det alltid en risk för rutinisering eftersom anhängarnas beteende avgörs helt av situationen, av karismatikerns framgångar respektive misslyckanden. Om någon inte längre förmår bevisa sin karisma genom faktiska eller framtvingade kriser, börjar hans legitimitet att urholkas och frågan om en efterträdare hamnar obönhörligen på dagordningen. Avpersonifieringen, förtingligandet och vardagsrutinen förstör karismatikerns nimbus. I det långa loppet brukar det ske en återgång till en traditionell eller rationell styrelseform, men detta sker alltid till ett pris och det är samhället som en gång hyllade sin karismatiska makthavare som tvingas betala det. I Adolf Hitlers fall antog detta pris absurda proportioner.”

När det gäller Hitler, skriver Wehler som avslutning på kapitel 2, var denne till skillnad från Napoleon och Bismarck, vilkas ”inneboende karisma upptäcktes tidigt och konsoliderades snabbt genom häpnadsväckande framgångar”, en socialt missanpassad person som drev omkring på gatorna i Wien och München. Han utgjorde en ”slät figur” och lyckade aldrig nå högre militärt än till vicekorpralens grad under första världskriget. Trots att extremt många officerare dog under tyskarnas anfällsvågor de första månaderna av kriget, var det ingen av Hitlers överordnade som under de följande krigsåren kom på tanken att rekommendera honom för en högre officersutbildning. Under de första kaotiska månaderna efter krigsslutet fortsatte Hitler att leva en anonym tillvaro, nu som politisk spion i München.

”Vid denna tidpunkt var det ingenting som tydde på att denne trettioårige man ägde någon form av exceptionell begåvning. Så småningom började dock Hitlers inneboende karisma, hans genuina politiska talang att träda i dagen. Denna talang får inte förväxlas med det slags karisma som allt större delar av samhället tillskriver en i deras ögon löftesrik individ. Det leder ingenstans att reducera en etablerad karismatikers status till något som ett auktoritetsbundet samhälle har tillskrivit honom. För att idén om karismatisk auktoritet ska vara produktiv måste man erkänna den inneboende karisman, den personliga talangen hos en individ som beskrivs som karismatiker och försöka hitta de positiva egenskaper som är speciella för just honom. Detta är inte ett naivt försök att återuppliva den romantiska genikulten, även om det kan falla somliga svårt att tillerkänna en så ohygglig figur som Hitler en inneboende karisma. Det är viktigt att försöka se objektivt på såväl Hitlers inneboende karisma som på samhällets disposition att tillskriva denna ’andra Bismarck’ karisma.”

Intressant ur ett Martinus perspektiv är detta att Hitler, som Wehler poängterar, fram till 30-års åldern inte visade prov på någon exceptionell begåvning. Men att han, efter sin repetitionsperiods slut, ”vaknade” till liv, för att därefter bli en av historiens värsta demagoger. Hans svåra uppväxtår, de misslyckade försöken att bli konstnär, tiden i det militära, vagabondtillvaron i München och Wien efter första världskriget, allt detta får

betraktas som förberedelser för hans kommande mission som dödsängel i den mörka talangkärnans tjänst.⁸

Helt klart är att Hitler fick utlopp för sin mörkaste sida, sin orubbligt verkande onda kraft, först som agiterande politiker och partiledare, sedan som Tredje rikets diktator fram till sin död. Förberedelsetiden innan politikerkarriären, som tog sin början i september 1919, skapade uppenbarligen de mentala förutsättningar som skulle till för att frammana och kanalisera den energi, övertygelse och beslutsamhet som låg till grund för att Hitlers arméer verkade vara ostoppbara fram till slaget vid Stalingrad 1942–1943. Där kom vändpunkten i Hitlers erövringskrig på östfronten och den tyska krigslyckan vände nu sakta med säkert nedåt. Hitlerismens monumentala nederlag fullbordades den 30 april 1945 genom Hitlers självmord i bunkern i Berlin.

Martinus och människans organiska utveckling från enpolighet till dubbelpolighet

Hos Martinus finner man, enligt min mening, den bästa förklaringen på diktaturens uppkomst, mission och avslutning. Här finns den så viktiga andlig dimensionen som saknas inom den akademiska världen. Det är nämligen den andliga sidan av tillvaron som ligger till grund för den fysiska verkligheten. Utan den dimensionen går det inte att förstå de bakomliggande mekanismer som styr och reglerar människans själviska beteendemönster, krigiska sinnelag och diktaturprincipen. Det går heller inte att förstå det väldiga utvecklingspanorama som djurriket är en del av utan den andliga dimensionen.

Enligt Martinus är diktaturen en konsekvens av människans djuriska sinnelag. I djurriket är principen ”den starkes rätt” den maktfaktor som har styrt människan genom hela detta utvecklingsavsnitt.⁹ I dag utgör denna princip ett av de starkaste mentala hindren för uppnåendet av fred, vilket inte minst skapandet av den nya världsordning 2025 visar, där stormakterna sinsemellan önskar dela upp världen i avgränsade ”intressesfärer”.

I *Den eviga världsbilden* del 3, symbol 33,¹⁰ beskriver Martinus jordmänniskan som ett övergångsväsen mellan djur och människa.

⁸ Se stycke 12 *Ljusets och mörkrets skyddsänglar* i artikeln ”Jordmänniskornas skyddsängel nr 1”. Första gången införd i *Kosmos* nr 24-25 1971.

⁹ ”I anslutning till de sex olika grundenergierna formar sig denna utveckling som en passage genom sex särskilda avsnitt, det vill säga ett för varje grundenergi. Varje sådant avsnitt representerar alltså en från de andra avsnitten särskilt avvikande form för upplevelse av livet och betecknas som ’ett tillvaroplan’ eller ’rike’. Det finns alltså sex tillvaroplan. Av dessa utgör det första det vi kallar ’växtriket’, det andra ’djurriket’, och det tredje ’människoriket’. Det fjärde har jag gett namnet ’visdomsriket’, det femte ’den gudomliga världen’ och det sjätte ’salighetsriket’. Av dessa riken har den jordiska människan alltså passerat kulminationen av djurriket och är snabbt på väg mot nästa rike. Hon är således ännu inte en färdig människa, men är heller inte ett renodlat djur. Hon är ett övergångsväsen mellan djur och människa. Detta förstår man bättre när man känner till vilka grundenergier som ligger bakom rikena.” (*Mänsklighetens öde* kap. 10)

¹⁰ Alla citat i det avsnittet är hämtade från *Den eviga världsbilden* del 3, symbol 33 ”De djuriska och mänskliga tankeklimaten”.

”Därför framträder hon med ett degenererande djuriskt medvetande och ett växande människomedvetande.”

”Det djuriska medvetandet i människan är i verkligheten detta som vi känner till genom begreppet ’det onda’, medan det mänskliga medvetandet i jordmänniskan utgör det vi känner till genom begreppet ’det goda’.

I människans själsliga struktur finns två kraftcentra, den maskulina och den feminina polen, vilka ligger till grund för varje människas livsupplevelse. Människan kommunicerar med sin omgivning genom olika energier. Dessa energier benämner Martinus *kosmiska grundenergier*.

Den maskulina polen står för avsändande av energi och den feminina polen står för mottagandet av energi. Det är den inbördes balansen mellan dessa båda poler som avgör människans placering på utvecklingsskalan mellan djur och människa.

”Huruvida väsendet hör till de dräpande och kärlekslösa väsendena eller till de kärleksfulla och livsbefrämjande väsendena är beroende av dess två sexuella polers inbördes förhållande till varandra. Hos det dräpande och kärlekslösa väsendet är den ena av de två polerna tillfälligt mer eller mindre latent, medan den andra polen så att säga bär hela livsfunktionen och sättet att vara. Hos en del väsen är det den feminina polen som mer eller mindre är latent, varigenom den maskulina polen blir fundamentet för väsendets livsfunktion och sätt att vara. Ett sådant väsen känner vi genom begreppet ’hankönsväsen’. Hos andra väsen är det den maskulina polen som mer eller mindre är latent, varigenom den feminina polen blir fundamentet för väsendets livsfunktion och uppträdande. Väsendet framträder då som det vi känner genom begreppet ’honkönsväsen’. Då dessa väsen på så sätt framträder som speciella hanköns- och honkönsväsen, betecknar vi dem som ’enpoliga’ väsen.”

Martinus skriver följande om begreppet ”enpolig”, vilket utgör själva fundamentet för djurriket.

”Detta väsendenas enpoliga tillstånd ligger alltså till grund för djurets psyke och uppträdande, dess parningsdrift och fortplantningssystem, dess dräpande natur och skapandet av mörkersfären i spiralkretsloppet. Hur blir då enpoligheten fundamentet för skapandet av mörkret? – Enpoligheten blir mörkrets fundament på grund av att den har en organisk struktur genom vilken det är omöjligt för väsendet i fråga att uppfylla kärlekslagen: Du skall älska Herren din Gud över alla ting och din nästa som dig själv. Kärlekstalangen hos det renodlat enpoliga väsendet är nästan helt latent. Det renodlat enpoliga väsendet är detsamma som det väsen vi betecknar som ’djur’.”

Enpoligheten, som psyko-sexuell princip, ligger till grund för uppdelningen i två kön, man och kvinna. Vidare utgör enpoligheten den själsliga komponent som möjliggör förälskelse, familjebildning och rivaliteten mellan människor. Enpolighetens stora och genomgripande mission är att människan ska lära sig, intellektuellt och känslomässigt, skilja på ont och gott, på kärlekslöshet och kärleksfullhet, på egoism och altruism.

”Enpolighetens väsen är som nämnts av en sådan natur att de inte kan uppfylla kärlekslagen eller detta att älska Gud över alla ting och sin nästa som sig själv. Deras sympatiska anlag kan endast utlösa den sympati vi känner till som förälskelse. Denna har inte något med allkärlek att göra. Den är däremot i bästa fall en glödande sympati, som rentav gränsar till tillbedjan av det väsen som är objekt för förälskelsen, förutsatt att detta objekt eller väsen besvarar förälskelsen med en lika glödande förälskelse. En sådan ömsesidig förälskelse mellan ett hanköns- och ett honkönsväsen utgör det högsta i djurriket eller de enpoliga väsendenas livsupplevelse.”

”Då allkärleken ännu inte finns hos dessa väsen, och de heller inte är organiskt byggda för att sexuellt kunna uppleva salighetsglimtarna med varandra, är de predestinerade till att endast skapa mörk atmosfär. De måste framför allt rivalisera eller kämpa om det motsatta könets gunst. Och här uppstår svartsjukan. Den är roten till allt det onda eller mörkret i världen. Därtill kommer också att de måste försvara den gunst eller det parningstillstånd som det har uppnått med ett väsen av motsatt kön. De måste således försvara den äkta maken eller makan och avkomman, helt bortsett från att de också måste försvara sig mot de väsen som traktar efter deras organismer som föda. De lever i ett permanent krig. De är därför också organiskt utrustade med såväl försvars- som angreppsredskap.”

”Mörkret är således absolut inte något djävulsverk, utan det är i allra högsta grad en livsbetingande, gudomlig anordning i Guds skapelse av människan till sin avbild. Därför är det inte så konstigt att ’Gud måste skapa Eva’ och att ’ormen måste förföra Eva’ och att ’Eva måste begå syndafall’ eller ’ätandet av kunskapens träd på gott och ont’, eftersom dessa företeelser faktiskt är orubbliga led i Guds skapelse av människan till sin avbild. Utan ’syndafallet’ inget skapande av medvetande, ingen väg till upplevelse av visdom och kärlek, ingen väg till kosmisk invigning eller den stora födelsen, ingen väg till att bli ett med Gud. Att det är obehagligt förändrar således inte dess identitet som ett livsbetingande gott.”

Människans tillvaro i djurriket är starkt präglad av kamp, krig, erövring och revirtänkande. Martinus talar i detta sammanhang om mörkrets kulmination, vilket utgör huvud- och vändpunkten vid övergången från djur till människa, från egoism till altruism. Om den jordiska människans upplevelse av enpolighetens mörkermanifestationer, vars dräpande idealism är kopplad till hennes religiösa tänkande, skriver Martinus följande.

”De djuriska egenskaperna: utövandet av den dräpande principen, kommer ännu under en lång period att vara förhärskande hos den begynnande människan. Denna skall nämligen genomleva mörkrets kulmination, innan hon kan bli den färdiga människan som Guds avbild. Denna kulmination av mörkret kunde hon omöjligt uppleva innan hennes intelligensförmåga växte fram och hon därmed kunde bringa sin livsföring upp till en ännu mycket högre dräpskapacitet, till

förmån för tillfredsställelsen av sina egoistiska begär. Och det blev väsendets första begynnande högsta ideal att vara överlägset andra väsen i fråga om makt. Denna idealism bildade grundvalen för dess första begynnande religiösa föreställningar.”

”Då de bara hade erfarenheter som talade för att man måste döda för att leva och att det därför måste bli en livsbetingelse att bli överlägsen alla andra människor eller sin nästa i fråga om makt, kunde de naturligtvis endast uppfatta och erkänna en religiös vägledning som stimulerade eller uppmuntrade denna deras dräpande livsbetingelse och sätt att vara.”

Mörkrets kulmination är ett verk, en konsekvens, av det mentala stadiet Martinus benämner ”djävulsmedvetandet”. Det är på den utvecklingsnivån vi jordmänniskor för närvarande befinner oss, där kärnvapen utgör kulmen på en vapenutveckling som, om dess krafter fick fritt spelrum, undan vidare skulle kunna utplåna allt mänskligt liv på jorden.

”De har mångfaldigt sin förmåga att förstöra, lemlästa och döda miljontals gånger. Med sina atom- och kärnvapen har de i motsvarande grad höjt sig miljontals gånger över djurets egen dräpsförmåga och dräpsmedvetande. Det är således en kolossal skillnad på djuret och den här beskrivna kulturmänniskan. Med denna väldiga dräps- och förstörelsekapacitet, som den nämnda kulturmänniskan besitter framför djuret, kan man absolut inte längre beteckna henne som ’djur’, men man kan inte heller beteckna henne som ’människa’.”

”Hon lever ännu i krig och världskrig och i krig man och man emellan. Hennes högsta kapacitet är således hennes kunnande i att dräpa. Och hon odlar detta kunnande som den ytterst avgörande faktorn i sitt förhållande till sin nästa, helt oberoende av om denna maktutövning är rättfärdig eller orättfärdig. Hon lever på toppunkten av sin kulmination i mörkret. Då hon inte är ett djur och inte en människa, utan kulminerar i skapandet av mörkret eller ’det onda’, kan hon endast karakteriseras med hjälp av den mentalitet som symboliserats under begreppet ’djävulen’. Hennes kulminerande kapacitet i mörkret, hennes förmåga att utplåna miljonstäder med deras invånare och kulturella tillgångar inom loppet av sekunder och hennes upprätthållande av sitt eget liv med hjälp av denna dödskapacitet avslöjar, att detta väsen inte är ett djur och inte är en verklig människa, utan i stället utgör ett ’djävulsväsen’.”

Om verkningarna av detta mentala tillstånd skriver Martinus i nästa stycke. Att detta mentala utvecklingssteg, vars fysiska och mentala tillstånd utgör ett växlande mellan krig och vapenvila, beror enligt Martinus på avsaknaden av ”kärleken till nästan”. Denna passage i slutfasen av djurriket är ett obligatoriskt utvecklingsstadium. Det är det enda sätt vi människor, genom självupplevelse av fysiskt och psykiskt lidande, kan lära oss att skilja på

ont och gott. Det är också det sätt varpå *medlidandeförmågan*, denna mänskliga, icke-djuriska egenskap, utvecklas.¹¹

”Genom att leva i mörkrets kulminerande kunskap och livsföring följer för väsendena i fråga ett likaså kulminerande mörkrets ödestillstånd. Vi ser ju också att miljoner och åter miljoner av jordens människor befinner sig i ett mörkt öde. Olyckor, lidanden, hunger och sjukdomar härjar mänskligheten liksom krigstillstånd och naturkatastrofer. Och nationerna är oerhört starkt inriktade på vapnen som det enda primära medlet för skydd mot andra staters överfall och erövringslusta. Därför har man också fabricerat dessa vapen i form av atom- eller kärnvapen av sådan ödeläggelse-, lemläsnings- och dråpskapacitet att utlösningen av dem i krigiskt syfte skapar självaste kulminationen av ragnarök eller helvete – inte bara för de människor, den nation eller stat som de riktas mot, utan också för upphoven till deras utlösning. De inte bara skapar en dödsbringande eller lemlästande fysisk och psykisk atmosfär av radioaktivitet, utan de sätter också i gång en motsvarande vedergällningsprocess från motpartens sida.”

”Och mänskligheten skulle på detta sätt så att säga utplåna sig själv och göra jorden helt obeboelig för animaliskt liv, om inte en högre makt eller Försynen hade satt en gräns för människornas utvecklande av denna sin djävulska kapacitet. Men människornas öde kan vara hårt nog ändå. Deras världskrig under detta århundrade har tydligt nog visat verkningarna av människornas ännu ej färdiga tillstånd, deras ännu alltför ringa nästakärlek. Det blev här till orubbligt faktum, att en värld utan tillräcklig nästakärlek endast kan framträda som ragnarök eller helvete. Är inte själva krigstillstånden brist på nästakärlek? – Är inte dessa tillståndets invalidisering eller förstörelse av de mänskliga organismerna en följd av brist på nästakärlek? – Var inte de nämnda världskrigens koncentrationsläger, som i realiteten var helvetesläger, en verkan av bristande nästakärlek? – Dessa lägers gaskamrar, deras tortyrkamrar, deras bödlars råhet eller sataniska sinnelag, de raffinerade, grymma lidanden och den sväldöd som de utsatte sina fångar för, existerade inte allt detta uteslutande på grund av bristande nästakärlek?”

De ohyggliga lidande som denna djävulsmänniska åstadkommer, leder efterhand till utvecklandet av den motsatta polen i människan. Därigenom utvecklas hennes känsla, intelligens och medlidandeförmåga.

”De första verkningarna av den motsatta polens begynnande utveckling i människan blev, som vi har sett, primitiv känsla och begynnande intelligens. Anlagen till dessa två förmågor gav väsendet begynnande mänsklig begåvning. Och det fick genom denna namnet ’människa’. Men då det ännu bara hade djuriskt medvetande, kunde det endast använda denna mänskliga begåvning i sitt djuriska medvetandes tjänst. Eftersom det djuriska medvetandet i grunden upprätthålls i kraft av den dräpande principen, togs den begynnande mänskliga begåvningen i denna principens tjänst. Och människans kunnighet i att döda lyftes därigenom upp till en sådan genialitet att den absolut inte kunde kallas djurisk,

¹¹ Vad gäller medlidandeförmågan hänvisar jag den intresserade till Martinus litteratur.

liksom den inte heller kunde kallas mänsklig, eftersom människans livsfundament är den livgivande principen eller kärleken. Då detta människans tillstånd varken är djuriskt eller mänskligt, utan utgör kulminationen av mörkret, måste vi beteckna det som 'djävulsmedvetande'."

"Djävulsmedvetandet utgör den exakt diametrala motsatsen till Guds avbild, som är detsamma som den totala kärlekens sätt att vara. Men hur skulle något väsen kunna komma till insikt om detta kärlekens sätt att vara annat än på grundval av sin kännedom om mörkret? Och hur skulle det få kännedom om mörkret utan att bli expert i upplevelsen och manifestationen av detta? Hur skulle det bli expert i upplevelsen och manifestationen av mörkret utan att just bli född i mörkret och från grunden få uppleva mörkrets alla olika stadier med hjälp av de för dessa stadier särskilt anpassade organismerna, såsom det faktiskt upplever det genom sin passage genom spiralkretsloppet?"

"Med hjälp av primitiv känsla och begynnande intelligens blev det i stånd att tillfredsställa sina egoistiska begär och skapade mörkret. Men här måste det upptäcka att denna väg inte ledde till någon som helst stabil lycka. Det måste hela tiden kämpa med det mörkrets eller lidandets öde som det självt utlöste mot sin nästa, det vill säga andra väsen. Denna permanenta upplevelse av mörkt öde, den otrygghet och fruktan det gav upphov till, började förändra något i väsendets psyke. Genom att uppleva smärtorna i sin egen organism började de kunna förstå andra människors smärta och lidande. Och ju större denna förståelse blev, desto mer medkänsla eller medlidande kom de att känna gentemot dessa väsen. Och det är denna förmåga som utgör den begynnande nästakärleksförmågan."

Det som möjliggör utvecklande av kärleken till nästan är utvecklandet av den motsatta polens kvaliteter i den själsliga strukturen. Till dessa kvaliteter räknas de högintellektuella och humana förmågorna, såsom skaparglädje, konstnärskap, vetenskap, visdom och den osjälviska dubbelpoliga allkärleksförmågan. Kort sagt de mentala förmågor som ligger utanför den ordinarie polens egendoms-, kamp- och parningsinriktade räckvidd.

"Den ännu ej färdiga människan är således på samma gång enpolig i kraft av den ordinarie polens domän och dubbelpolig i kraft av den motsatta polens begynnande funktion. Dubbelpoligheten ger nu efter hand upphov till inte bara intellektuell utveckling, i förbindelse med väsendets mörka öde eller lidanden börjar den också att utveckla humanitet eller den verkliga nästakärleken. Denna begynnande kärlek skiljer sig från den äktenskapliga kärleken därigenom att den utgör 'allkärlek'. Detta vill säga: en kärlek genom vilken väsendet känner medlidande med alla lidande varelser, djur såväl som människor, en kärlek i kraft av vilken väsendet hellre vill ge än ta, en kärlek i kraft av vilken väsendet inte kan döda, mörda eller föra krig, en kärlek i kraft av vilken väsendet förlåter sina fiender och uppfyller Kristi bud: 'Älska era fiender, välsigna dem som

förbannar er, gör gott mot dem som hatar er och be för dem som skymfar och förföljer er'." (Matt. 5:44)

”Det är genom detta enpoliga tillstånd, med dess svartsjuka och avundsjuka, dess tillstånd av krig och dödande, som väsendena direkt erfar eller upplever hur livet är när man inte kan älska sin nästa som man älskar sig själv. Det är således enpolighetens mission att skapa och leda väsendena genom självupplevt vetande och erfarenheter angående mörkrets struktur och den åtföljande utveckling i dubbelpolighet, som åstadkommer den intellektualiserade känsla som i sin tur är detsamma som den absoluta allkärleken eller nästakärleken. Vi har således här berört två slags kärlek: parningskärleken och allkärleken.”

”Då detta enpoliga tillstånds struktur bara gör väsendet i stånd att älska väsen av motsatt kön och framkallar stark antipati mot eller bortstötning av väsen av dess eget kön, kan väsendet i sitt enpoliga tillstånd aldrig någonsin bli den färdiga människan som Guds avbild, honom lik. Det har alltså ingen struktur genom vilken det är i stånd att älska sin nästa som det älskar sig självt. Vi förstår således här att det enpoliga tillståndet och dess mycket begränsade sympatiska anlag bara är något tillfälligt, något som måste avlösas av den verkliga och absoluta allkärleken eller nästakärleken, för att Guds plan med det levande väsendet: människan som Guds avbild, skall kunna bli realistisk verklighet. Människan som Guds avbild är ju ett väsen som villkorslöst utstrålar Guds ande, ljus och värme över allt och alla. Det är därför inte så konstigt att dubbelpoligheten eller de sympatiska anlagen för detta gudomliga kärlekstillstånd är i tilltagande utveckling hos alla ännu ej färdiga människor.”

I nästkommande stycket skriver Martinus att det är enpolighetens organiska struktur som gör att jordmänniskan endast är förmögen att uppleva en konstlad, självisk kärlek, vilken i förlängningen ligger till grund för utvecklandet av diktaturprincipen.

”Som vi här har sett, står vi inför krigets, mörkrets eller de onda ödenas absoluta och eviga orsak: evaprincipens verkningar eller syndafallet. Syndafallet utlöses således av enpolighetens organiska struktur, som förhindrar väsendet att älska sin nästa som sig själv. Det har endast möjlighet att älska med en konstlad, självisk sympati eller kärlek i form av parningsdriften. Utöver denna är det organiskt skapat att befordra det så kallade onda. Endast genom denna enpolighetens verkningar kan väsendets okunnighet avlägsnas, och det kan därvid tillägna sig Guds visdoms eller heliga andes särskilda psyke. Det är således ingenting mindre än en särskild förvandling av psyket som behövs för att den verkliga, varaktiga freden skall kunna bli absolut verklighet i mänsklighetens dagliga tillvaro.”

”Den verkliga och absoluta freden är den färdiga människans psyke och sätt att vara, liksom krig är djurets och djävulsmänniskans psyke och sätt att vara. Det

är två högst olika former av psyke, ja, rentav två diametrala motsatser. De utgör kristusmänniskan respektive djävulsmänniskan. Djävulsmänniskorna, det vill säga de mycket ofärdiga människorna, ligger i krig med varandra, eftersom de i verkligheten ömsesidigt tror att motparten är ofredens och krigets upphov. Därför skall han nedkämpas med de mest geniala och effektiva mord- och dråpsvapen som finns. Och människorna tror i denna sin okunnighet och villfarelse att de med detta nedkämpande av 'fienden' skapar fred. De bryr sig inte om att krigen har rasat i årtusende efter årtusende utan att avta i styrka och plågar människorna i dag och framgent med tilltagande styrka och med mångfaldigad kapacitet att skapa helvete, döda och lemlästa.”

”Människorna förstår inte att skapandet av freden är en organförvandling. Utan denna förvandling ingen som helst absolut fred, oavsett hur mycket människorna än önskar eller vill den. Freden är således en förmåga. Har en människa inte denna förmåga, tjänar det absolut ingenting till att man straffar eller torterar detta väsen. Freden uppstår absolut inte som en ögonblicklig, mirakulös förvandling av väsendet från "förbrytare" till "helgon" av den anledningen. Lika lite som man med tortyr och straff kan tvinga en människa att vara virtuos i musik eller någon annan konstart, om hon inte har förmågan, lika lite kan man med tortyr och straff tvinga en människa att vara en fullkomlig fredens människa, om hon inte har denna förmåga. Därför kommer mänskligheten aldrig någonsin att kunna få bukt med kriget eller skapa den absoluta, verkliga julevangeliets fred i världen med hjälp av mord, dråp och lemlästning av andra väsen, djur och människor. Men Guds ande svävar ständigt över vattnet. Fredens förmåga och därmed fundamentet för krigets avskaffande har redan i kraft av dubbelpoligheten börjat visa sig som Guds andes högsta eld i många humana människors inre.”

Om utvecklingen från enpolighet, krigets och lidandets mentala domän, till dubbelpolighet, fredens och allkärlekens mentala domän, kan vi läsa i följande stycken.

”Vi har härmed kommit till en förståelse av att den jordiska människan är ett väsen som samtidigt befinner sig i en döende livsepok och i en begynnande ny livsepok. Den döende eller den degenererande livsepoken utgör den som befrämjas av väsendets enpoliga tillstånd och som utgör fundamentet för dess parnings- eller äktenskapstalang och därutöver för dess inhumana, krigiska och dräpande natur. Den begynnande nya livsepoken utgör det dubbelpoliga tillståndet, det som skall utvecklas och bli fundamentet för väsendets totala nästakärleksförmåga eller talang. Dessa två livsepoker, vari den ännu ej färdiga jordmänniskan lever, utgör den fundamentala orsaken till att väsendet har kommit att betecknas som 'människa' och inte längre framträder som ett djur.”

”Dessa båda epoker har var sin särskilda livslag. Dessa två lagar utgör två diametrala motsatser. De bestämmer utvecklingen av det mänskliga psyket och sättet att vara. Detta utvecklingsområde, inom vilket väsendena förvandlas från

enpolighet till dubbelpolighet, är ingenting mindre än en sista stor fas i den gudomliga invigning som utgör förvandlingen av väsendet från djur till människa. Denna fas eller detta utvecklingsområde utgör en oerhörd träning för väsendet i resignation, tolerans, förlåtelse av fiender, ja, till och med av sin eventuellt otrogna äkta make eller maka, uppgivandet av vrede, bitterhet eller hat mot sin nästa.”

I nästa stycke beskriver Martinus människans väg ut ur djurrikets dräpande zon – bekämpandet av de lägre, djuriska sidorna i psyket.

”I detta mörkrets och lidandenas område lär sig väsendet här i grunden att det är en livsbetingelse att bekämpa alla sina ofärdiga naturer som är en överträdelse av kärlekslagen, om det skall uppnå total fullkomlighet och bli människan som Guds avbild, honom lik. Det är denna fas i Guds skapelse av människan som med rätta bär namnet ’invigning’.”

”Denna är för människan en fullständig reningsprocess, i vilken hon totalt övervinner och befriar sig från det onda. Och efter denna seger framträder människan nu som aspirant till att dagsmedvetet ta emot kosmiska upplevelser från livets högsta sfärer. Sådana upplevelser är naturligtvis mycket nedtonade och skonsamma, eftersom väsendets fysiska hjärna skall utvecklas till att kunna tåla dessa kosmiska nedslag i medvetandet av Guds heliga ande. Det är dessa vi redan tidigare har omnämnt som ’kosmiska glimtar’. Sådana kosmiska glimtar kan börja redan innan människan är helt frigjord från mörkret, men de är mycket begränsade. Men efter hand som väsendet kommer igenom detta sitt mörka öde och nästakärleken blir det primära i dess sätt att vara och enpoligheten har mist sin makt, blir glimtarna större och vanligare, för att till sist ge väsendet ett varaktigt eller permanent kosmiskt medvetande. Och här har vi den färdiga människan som Guds avbild, honom lik.”

Den utpräglad enpoliga människan har inte, som Martinus skriver i nedanstående stycke, någon möjlighet att handla på ett annat sätt, än att sätta sig själv i första rummet. Parningssexualiteten utgör i praktiken detta väsens enda verkliga ljusglimt. Likaså är den enpoliga människan predestinerad till att vara ett, som vi tidigare har sett, kamp- och krigsväsen, vars enda föreställda trygghet finns i vapenmakten och ägandet av materiella värden.

”Då den ännu ej färdiga människan är ett väsen hos vilket den motsatta polen, alltså den feminina i mannen och den maskulina i kvinnan, är under utveckling och väsendet således är ett begynnande dubbelpoligt väsen, blir hennes dagliga liv och sätt att vara en motsvarande blandning av enpoliga och dubbelpoliga manifestationer. Den ännu ej färdiga människan befinner sig därför varken i enpolig eller dubbelpolig renodling. Men det är absolut inte svårt att skilja de

enpoliga och de dubbelpoliga manifestationerna från varandra. Förälskelse-, parnings- eller äktenskapstillstånden och sympatin för avkomman är som tidigare nämnts enpolighetens enda ljusområde. Inom detta område är det inte möjligt att kunna älska sin nästa som sig själv. Ja, väsendet kan inte ens älska sin äkta make eller maka som det älskar sig självt. Äktenskaps- eller parningssympatin är i allra högsta grad baserad på parternas förälskelse.”

”Förälskelsen är således av egoistisk art. Den ger endast för att ta eller för att äga den andra parten. Någon absolut kärlek, detta "att hellre ge än ta", ger enpoligheten absolut inte upphov till. Det är riktigt att ett djur ibland med dödsförakt försvarar sin avkomma, och det är mycket beundransvärt och ger uttryck för djurets utomordentligt starka sympati för sin avkomma. Men denna sympati är absolut inte allkärlek; det är inte en sympati som djuret, i likhet med Kristus eller den färdiga människan som Guds avbild, kan hysa för alla och envar. Det är inte heller dess mission. Med hänsyn till djurets enpoliga organiska struktur kan det, som vi redan vet, bara ge uttryck åt parnings- eller äktenskapssympatin, som endast sträcker sig till ett väsen av motsatt kön och till sin avkomma. Härutöver kommer så dess känsla för andra väsen, djur och människor. Denna känsla är mycket primitiv så länge djuret ännu är nästan renodlat enpolit, det vill säga i sin första primitiva livsepok som människa. Denna primitiva känsla befrämjar principen 'var och en är sig själv närmast'.

Den här polkonstellationen medför bland mycket annat, att individen bär på en konstant latent, och ibland öppen, fientlighet gentemot individer av samma kön. Här handlar det för mannens del om en rovdjursmentalitet, en maktkamp, som förutom allt krigande, tar sig uttryck i den kapitaldiktatur, den spekulationsekonomi, som för närvarande skapar extrema inkomstskillnader mellan de ekonomiskt välbeställda och de fattiga. Detta erbarmliga tillstånd är ingen slump eller tillfällighet, utan ingår som en oundviklig del i den mentala förvandlingen från enpolighet till dubbelpolighet.

”Då människan i den ovannämnda primitiva livsepoken ännu inte har någon särskilt utvecklad nästakärleksförmåga, och hennes livsvillkor därför i samma mån med nödvändighet måste vara baserade på den tidigare omnämnda egenkärleksprincipen 'var och en är sig själv närmast', kan hennes livsepok endast bli av en mycket krigisk natur. När livsprincipen här är baserad på detta att 'var och en är sig själv närmast', kan man inte uppfatta det som moraliskt att ta hänsyn till andra väsen än sig själv. Hänsynslöshet, kärlekslöshet och förföljelse blir här i utomordentligt många fall en självklarhet, liksom det är hos djuren.”

”Väsendena befinner sig här i en till synes kärlekslös värld, som de måste kämpa emot för att upprätthålla sin egen existens, sitt parningstillstånd och beskyddet av avkomman. Väsendena lever således bland fiender och är själva

fientliga mot andra väsen. Rovdjuren är skapade så att de måste leva av kött. Det är därför en livsbetingelse för dessa väsen att trakta efter andra djurs organismer, för att med dessa tillfredsställa sin hunger. Dessa dräpande djur är därför utrustade med fysiska organismer som är genialt utformade till gagn för deras dräpande natur, somliga med mycket överlägsen kraft och styrka, väldiga skarpa tänder och klor, andra med inbyggda giftorgan, varigenom de kan döda med gift, helt bortsett från de många andra metoder som förekommer till gagn för djurets angrepps- och försvarsförmåga.”

I nästkommande stycke behandlar Martinus begreppet ”djävulsmedvetande” – diktaturprincipens primus motor. Att få en förståelse för detta utvecklingsavsnitt, hur motbjudande dess effekter än är, är en förutsättning för att kunna förstå mörkrets mission och oundviklighet. Utan mörker inget ljus. Utan mörker inga kontraster. Utan mörker inget medvetande, ingen livsupplevelse.

”Den dräpande principen fortsätter som livsfundament långt upp i väsendets livsepok sedan det börjat framträda som människa. Och här har dess dräpande natur absolut inte avtagit. Genom den motsatta polens utveckling av den mänskliga begåvningen i intelligens, och som följd av en ännu mycket späd eller helt frånvarande human känsla, blev denna begynnande människas dråpsförmåga mångfaldigad. Med hjälp av sin begynnande mänskliga begåvning uppnådde hon att under loppet av sekunder med speciella vapen kunna utplåna hela miljonstäder med deras befolkningar och kulturtillgångar.”

”Polutvecklingen höjde på så sätt upp väsendet från djurets tillstånd. Det hade nu börjat vara ett annat väsen. Det var inte längre ett djur, men hade heller inte ännu blivit en verklig människa som Guds avbild, honom lik. I verkligheten var det nu så långt borta från detta gudomliga väsenstillstånd som det över huvud taget kunde komma. Det var nu ett väsen som var så genialt begåvat i mörkrets favör att det kunde utlösa ett kulminerande ragnarök, ett dödsflammande helvete med lemlästning, plåga och smärta, död och undergång för miljoner och åter miljoner människor. Kan detta kulminerande mörkrets väsenstillstånd visa eller beteckna något som helst annat än just det Bibeln uttrycker med begreppen ’djävulen’, ’satan’ eller ’den onde’? – Vi står således här inför mörkrets kulmination. Det är kulminationen av en mänsklig begåvning utan kärlek.”

I Martinus förklaring av verkligheten blir mörkrets kulmination underlaget för en gudomlig invigning i ljuset. Martinus benämner därför mörkret ”det obehagligt goda”. All bottenlös ondskas djupaste syfte är att lära människan skilja på ont och gott; att genom dessa upplevelser utveckla de mentala egenskaper som gör att hon i den sista fasen av djurriket har utvecklats till att uppnå det Martinus benämner ”kosmiskt medvetande”. Ett medvetandetillstånd som ger individen en fullständig kunskap om de kosmiska livslagarna,

samt fri tillgång till det Martinus benämner ”visdomsoceanen” – Gudomens samlade vetande om sig själv.¹²

”Det är just den ovannämnda manifestationen av ett liv i mänsklig begåvning utan kärlek som gör mörkrets kulmination till en invigning av det levande väsendet. Hur skulle nämnda väsen utan upplevelsen av mörkrets kulmination som faktum få förmågan att utveckla visdom, förstånd och kärlek? – Och hur skulle dessa företeelser kunna bli till och existera utan att vara ett resultat av mörkret? – Upplevelsen av mörkret är således en förutsättning för skapandet av det medvetande i visdom, förstånd och kärlek som behövs för att väsendet skall kunna framträda som människan som Guds avbild, honom lik.”

”Mörkret är därför i sin djupaste analys trots allt en gudomlig välsignelse. Det är därför som vi här i våra kosmiska analyser betecknar det som ’det obehagliga goda’. Och dessutom kan det vara uppmuntrande att denna mörkrets kulminationsepok bara sträcker sig över en sjättedel av ett spiralkretslopps hela område. Inom denna sjättedel blir väsendet färdigskapat till Guds avbild, till att vara honom likt. Det kan då som ett strålande kristusväsen fortsätta sin tillvaro i spiralkretsloppets högsta riken i kulminerande allkärlek, visdom och salighet under en fem gånger längre tidsepok än den epok som dess passage genom mörkrets sfär utgör. Och då denna sistnämnda passage, som tidigare nämnts, är en livsbetingelse för skapandet av just det totalt fullkomliga människo- eller kristusmedvetandet, utan vilket upplevelsen i de högsta ljusvärldarna i kulminerande allkärlek, visdom och salighet skulle vara en total omöjlighet, blir det eviga ordet om Guds skapelse: ’allt är mycket gott’ här till absolut verklighet eller faktum för den utvecklade forskaren.”

Efter genomläsningen av ovanstående stycken kan vi bättre förstå varför diktaturer uppkommer och går under, och varför allt det besinningslösa våldet utövas i deras namn. I varje spiralkretslopp¹³ utgör djurriket det utvecklingssteg, den zon, där individen rent konkret in på bara skinnet, upplever verkningarna av de onda handlingar som de genom årtusendenas gång har påfört andra.¹⁴ Det är endast i djurriket som dessa drastiska och ödeläggande händelser utspelar sig. På de övriga tillvaroplanen existerar ondska endast som en mental,

¹² Se *Mänskligheten och världsbilden* kapitel 54–55.

¹³ Se symbol 14 ”Det kosmiska spiralkretsloppet 1”

<https://www.martinus.dk/sv/symbolerna/symboloversikt/symbol-14/index.html>

¹⁴ Se Martinus texter om *karmalagen* – Gudomens konsekvenspedagogiska redskap. Helt kort handlar det om att all rörelse utgår från individens jag och återvänder till detta jag, i enlighet med talesättet ”som man sår får man skörda”.

Symbol 15 ”Lagen om rörelse” <https://www.martinus.dk/sv/symbolerna/symboloversikt/symbol-15/index.html>

kunskapsmässig bakgrund till ljuset. I de andliga världarna finns det bara kärlek i form av de mest vidunderliga manifestationer, handlingar och uttryck som tänkas kan.

Teodicéproblems lösning – Gudomens primära och sekundära medvetandeområde

Värt att notera i sammanhanget, är att enligt Martinus är djurrikets dräpande princip inte en skapelse av en ond makt, en konkurrerande kosmisk kraft till Gudomen. Då allt som existerar av liv och livsyttningar i universum emanerar ur Gudomen, utgör dessa livsyttningar detta gigantväsens livsupplevelse. Det betyder att Gudomen både slår och smeker, om jag får uttrycka mig så. Att förklara hur Gudomen kan, om denne nu är allvetande och allkärleksfull, tillåta all ondska i världen, teodicéproblemet, har varit en olöslig uppgift för kristenheten.

Martinus lösning på teodicéproblemet är hans beskrivning av Gudomens *primära* och *sekundära* medvetandeområde. Det sekundära medvetandeområdet utgörs av djurrikets dräpande zon och det primära medvetandeområdet av de andliga världarnas kärleksfulla zoner.¹⁵

Alla händelser, alla handlingar som bottnar i egoism och hänsynslöshet utspelas inom Gudomens sekundära medvetandeområde. Alla händelser som har sin utgångspunkt i en önskan om att vara till största möjliga nytta och glädje för omgivningen, får hos jordmänniskan sin inspiration från Gudomens primära medvetandeområde. Så här beskriver Martinus dessa medvetandeområden.

”Guds permanenta och fullkomliga livsupplevelse formar sig alltså som den skapelse- och upplevelseprocess som försiggår med hjälp av de levande väsendena i de högsta eller totalt fullkomliga världarna i spiralkretsloppen. Det lysande skapelse- och upplevelsetillstånd som här råder, är Guds primära medvetande. Här uppenbaras allvisheten och allkärleken. I den övriga delen av spiralkretsloppet, alltså i de primitiva eller ofärdiga världarna, upplever Gud den livsviktiga kontrasten, och med denna bakgrund upplever han sig själv som det

¹⁵ Spiralkretsloppet består av sex tillvaroplan: växtriket, djurriket, det riktiga människoriket, visdomsriket, den gudomliga världen och salighetsriket. Av dessa tillvaroplan tillhör växtriket, djurriket och den första halvan av det riktiga människoriket den fysiska världen, medan den andra halvan av det riktiga människoriket, visdomsriket, den gudomliga världen och salighetsriket tillhör de renodlat andliga världarna. Den andra halvan av det riktiga människoriket kan ses som en övergångszon mellan den fysiska och den andliga världen. Likaså kan den senare delen av salighetsriket ses som en övergångszon mellan den andliga och den fysiska världen.

På symbol 11 ” Den eviga världsbilden, det levande väsendet 2, den eviga Gudomen och de eviga gudasönerna” har Martinus illustrerat de sex tillvaroplanen, de sex färgade fälten, på det område han benämner X3 – den skapade världen.

<https://www.martinus.dk/sv/symbolerna/symboloversikt/symbol-11/index.html>

högsta väsendet, såsom Gudom och Fader för alla existerande levande väsen.”
(*Livets Bog* del 6, st. 2384)

Med Martinus förklaringsmodell blir ondskan på ett naturligt sätt en integrerad del i Gudomens kosmiska struktur. Därmed har teodicéproblemet fått sin lösning. Gudomen är upphovet till tid och rum, all energi, alla existerande rörelsearter, alla tänkbara kontraster, alla medvetandeyttringar, goda som onda. Och eftersom Gudomen utgör allt som existerar, står det klart att denna entitet är upphovet till allt det onda och allt det goda som sker i världen.

Återigen: Martinus benämner ondskan ”det obehagligt goda”,¹⁶ då dess smärtsamma erfarenheter till slut omöjliggör för människan att utöva någon form av våldshandlingar. Hon tar då hellre på sig ett lidande, än att skada en annan person.¹⁷

Hos Martinus utgör reinkarnationsprincipen en av grundpelarna under passagen genom djurriket. Det är tack vare reinkarnationen som varje individ kan skapa sin egen utvecklingsväg, genom att liv efter liv återfödas till jorden för att lära sig av tidigare gjorda misstag, och därigenom utveckla sin etiska och moraliska värdegrund i osjälviskhetens riktning.¹⁸ Det är alltså tack vare detta återkommande utskiftande av organismer, med den helt centrala och från organismen fristående medvetandeutvecklingen i centrum, som utvecklingen från en instinktbaserad livsupplevelse till en högintellektuell dito är möjlig.

Martinus om diktatur

”Men var får människorna den kunskap ifrån som ensam gör makten till ett beskydd för rätten och därmed garanterar mänskligheten – intill varenda enskild individ – den absoluta intellektuella friheten och ett beskydd mot all den egoistiskatur eller den mentala djungel som ännu har sin hemvist inom jordmänniskans psyke och uppfattningsförmåga och som under många former av kamouflage sätter upp ’makten’ som högsta moral och det härav följande förslavandet och undertryckandet av andra människor som högsta politiska och religiösa mål? – På vad sätt kan människorna utveckla en vetenskap eller utvidga sin

¹⁶ ”Eftersom det så kallade ’onda’ är en livsbetingelse för vidmakthållandet av väsendets eviga livsupplevelseförmåga, måste det redan av denna orsak betecknas som något ’gott’, även om det är ett ’obehagligt gott’ i förhållande till det så kallade ’goda’. Båda realiteterna är skapade företeelser. De kan därför i förhållande till sin skapare, det levande väsendet som är höjt över all materia, endast utgöra underordnat material för detta väsens skapande och upplevande av sitt eviga liv och därmed av tiden och rummet, vars suveräna upphov och herre det således därmed också är.” (*Livets Bog* del 7, st. 2412)

¹⁷ ”Alla erfarenheter av smärta eller lidande blir på det andliga eller psykiska planet ombildade till en förmåga att i väsendets medvetande skapa inte bara en rent intelligensmässig, utan också en känslomässig eller själslig bild i dess innersta ’själv’ av de lidanden det ser att dess nästa mer eller mindre plågas av. Då väsendet således med utvecklingen av denna förmåga inte bara rent hjärnmässigt eller teoretiskt, utan också i sin egen känslöförmåga kan förnimma sin nästas lidande och bli lika medvetet i detta som i sitt eget eventuella lidande, framkallar denna förmåga en lust hos väsendet att hjälpa sin nästa ut ur dennes lidande eller nöd. Det är denna förmåga som gör att vi kan känna medlidande med andra väsen som befinner sig i olyckliga tillstånd.” (*Livets Bog* del, 7, st. 2408)

¹⁸ Se *Mänskligheten och världsbilden* kapitel 68.

intellektuella horisont så att de kan frigöra sig från denna tillbedjan av makten, från denna suggererande dyrkan av bibelns 'Antikrist'? – Ty man vill väl inte påstå att 'Antikrist' kan vara något annat än motsatsen till 'kristendom' – och liksom 'kristendom' inte är en person utan en lära om 'kärleken till nästan', så är inte heller 'Antikrist' en person utan en organiserad ideologi som är ett motstånd emot sann 'kristendom' och därmed emot själva humaniteten eller kärleken till nästan.

Att detta motstånd av sitt upphov kamoufleras och utropas som det högsta samhällsidealet och den enda berättigade religionen eller politiken är ju helt följdriktigt. Hur skulle dess upphov eljest motivera sitt maktbegär och sålunda kunna tillskansa sig det starkt efterträngade totala herraväldet över alla medmänniskor och deras mentalitet och egendom? – Hur skulle de på annat sätt kunna få sin egoistiska önskedröm uppfylld: att se sig själva som världens herrar? – Om de inte i sitt maktbegär – med hjälp av väldiga organisationer och staber av medlöpare eller 'angivare' samt koncentrationsläger, tortyr och avrättningar, slavarbete etc. – 'rensade' civilisationen från demokratisk kultur och tankegång, hur skulle de då kunna göra sig förhoppningar om att kunna 'likrikta' alla folkslag, raser och ideologier till förmån för sitt diktatoriska storhetsvansinne och sitt egoistiska maktbegär? – Tror man verkligen att detta kultur- och samhällsförstörande jag, efter att ha fråntagit människorna all mental frihet och förmåga att med hjärna och hjärta uppenbara sanning och verklighet, kan skapa en grund för en verkligt varaktig världsfred? – Kan det vara naturligt att förbjuda lärkan att sjunga, göken att gala, lejonet att ryta, fisken att simma och växten att spira? Skulle det inte vara ett sabotage mot naturens liv? – Hur skall väl en sådan princip kunna skapa ett underlag för andlighet, kultur och fred? – Hur kan en politik som är ett rent sabotage mot livet, en plombering av hjärna och hjärta eller en järnridåisolering av varje individuell intelligens och känsla, som sticker upp över diktaturens trångsyn, vara en organisk demokrati eller kommunism? Den är till sin natur endast ett gangstervälde, inom vilket det betyder döden för var och en som inte vill 'ange' sina naturliga, frihetsälskande medvarelser av lägre rang och inte likt jasägande slavar vill krypa inför härsklystna medväsen av högre rang, inför diktatorn och hans makthavare.

Tror man verkligen att sådana maktberusade, diktatoriskt inställda väsen som är så uppfyllda av djuriska och mordiska traditioner att de ännu i stor utsträckning, på vissa områden vid sidan av sin jordmänniskliga begåvning, kosmiskt sett måste betraktas som brutala djur, kan frälsa mänskligheten, ge den verklig intellektuell frihet, andlighet och kultur? Har det inte redan länge varit ett tryggt faktum för varje bildad intellektuell forskare att de med sin ointellektuella eller inhumana makt endast strävar efter att göra människorna till ett slags stumma husdjur, ett slags kreatur, vilkas liv de kan ställa och styra med allt eftersom det passar dem att tillfredsställa sina sjukliga maktbegär. Tror man verkligen att det är detta som varit målet för jordklotets och mänsklighetens miljonåriga utvecklingsepoker? – Tror man att planeten genomgick miljonåriga epoker i lysande gasdimmor, miljonåriga epoker i glödande och flytande eldmassor eller soltillstånd, miljonåriga epoker i väldiga vulkaniska avkylningsprocesser och skorpbildningar, utveckling av atmosfär, särskiljande av hav och land, miljonåriga epoker i utvecklingen av vegetabiliska former av liv, miljonåriga epoker för utveckling av animaliskt liv och till slut den miljonåriga epok som började låta djuret framstå

som den jordiska människan – blott för att bli ett oskäligt kreatur innanför en gudlös diktators mentala och fysiska taggtrådsstängsel?” (*Mänskligheten och världsbilden* kap. 15)

”Utvecklingen kommer således att föra med sig att alla diktatoriska principer och krafter måste gå under. Diktaturen bärs ju uteslutande av principen ’hellre få än ge’. Den är självtäktens och maktens domän. Då den sanna ’demokratin’ uteslutande kan ha ’hellre ge än få’ som sitt fundament, och då alla erfarenheter, sorger, lidanden och kultursammanbrott jämte intellektuell upplysning till sist enbart kan leda till just den förädling av mentaliteten som kommer till uttryck i den nämnda osjälviska principen, blir det härigenom ett faktum för den utvecklade forskaren att diktaturen har spelat ut sin roll. Den kan endast proklameras och befordras av väsen som helt är ur stånd att sätta sig in i själva livets egen plan med mänskligheten. De förstår inte alls utvecklingens uppgift. De vet således inte att diktaturen kan vara något gott endast för en okunnig eller ointellektuell flock av liktänkande eller kollektivt uppfattande individer, men däremot är en oändligt stor olycka för en flock eller skara av starkt mentalt utvecklade, individuellt tänkande väsen.” (*Livets Bog* del 4, st. 1508)

”Medan individen i den förstnämnda flocken, på grund av hans här naturliga eller ännu medfödda inställning att endast tänka flockens tankar, naturligtvis är utomordentligt lycklig över att få underkasta sig diktatorn, som ju representerar flockens renodlade tänkande och därför blir idealet, blir ledare, kung eller enväldig härskare för flockens individer, blir däremot den individuellt eller självständigt tänkande individens mentalitet närmast krossad under diktatorns eller flockens tänkande. Hela den rikedom av individuella tankar som ligger utanför diktatorns och flockens inställning och förstånd, blir ju hjälplöst nedpressad under diktaturens hav av förbud, lagar och straffdomar, dessa tankar må vara aldrig så intellektuella och till gagn för hela flocken. Allt som kommer fram av genialitet och som inte förstås av diktatorn eller flocken blir skoningslöst nedslaget. Men genom att alla genialiteter eller nya tankeformer på så sätt "rensas bort" från samhällets mentalitet som om de vore ett skadligt ogräs, berövas detta samhälle eller denna flock totalt varje form av framsteg som inte förstås av diktatorn eller flocken. Ja, är det inte till och med så, att man bekämpar varje verkligt intellektuellt eller högintellektuellt framsteg? Hur många personligheter har inte måst sluta sina dagar på bålet, i galgen eller på schavotten, därför att de hade högintellektuella tankar som skulle ha betytt enorma framsteg i samhällsordningen eller för höjandet av det allmänna medvetandet, om de fått komma till utveckling? Deras idéer eller intellektuella framsteg passade inte diktatorerna eller makthavarna. Dessa såg i dem en fara för eller underminering av sin egen makt, sitt eget välde. Och därför måste idéerna oskadliggöras eller utrotas i tid och deras upphov dräpas. Nej, materiella makthavares princip är inte att "hellre ge än få". Det är inte samhällets eller flockens framsteg som utgör grunden för dessa väsens tillvaro, utan i stället en obeveklig stabilisering av deras egen makt och tillfredsställandet av deras egen härsklystnad. Och för att stabilisera detta tillfredsställande är de ju också nödsakade att arbeta för att stabilisera flockens eller sitt folks rent materiella maktposition. Därför betyder diktaturen militarism, upprustning och krig.” (*Livets Bog* del 4, st. 1509)

”Men det är inte enbart inom själva statsstyrelsen som diktaturen håller väsendena nere i stagnation eller mentalt eller intellektuellt stillastående. Ser vi inte spår av diktaturens kalla hand till och med inom den praktiserade religiositeten eller på själva religionernas och kyrkornas område? Har man inte även här torterat, bränt eller på annat sätt avlivat individer eller personligheter som kom fram med nya tankar, hur högintellektuella och befordrande för kärleken till nästan de än visat sig vara? Någon rannsaking eller undersökning lät man inte dessa tankar eller deras upphovsmän komma till del. Enbart det förhållandet att de inte var föreskrivna av eller uppkomna genom de diktatoriska myndigheterna, påvarna, prästerna, profeterna eller de auktoriserade och godkända ’heliga’ böckerna, var mer än tillräckligt för att upphovsmännen skulle föras till bålet eller tortyrkammaren. Och kan vi inte följa diktaturens stagnerande princip vidare genom de moderna föreningsbildningarna, de politiska partierna och sammanslutningarna? Är det inte stundom även här en mycket glödande diktatorisk anda som gör sig gällande? Här tolereras inte alltför påtagliga avvikelser från de uppställda idealen eller lagarna, oavsett hur mycket dessa avvikelser representerar en högre intellektualitet än den föreskrivna.” (*Livets Bog* del 4, st. 1510)

”Och håller inte samma diktatoriska strupgrepp sitt tag om allt som behärskas av den så kallade ’kapitalmakten’? Är inte denna makt just den allra nyaste och mest raffinerade, kamouflerade eller dolda formen av den allt annat än stagnerande diktaturprincipen? Då ju allting kan värderas i pengar, värderas som kapital, blir den som har ett stort kapital en motsvarande stor maktfaktor. Han kan nämligen med sitt kapitals hjälp köpa andra väsens förmåga och arbetskraft. Denna köpta förmåga och arbetskraft blir hans krigsberedskap, hans vapen. Med dessa kan han tvinga de medväsen som är honom ekonomiskt underlägsna. På det sättet har många väsen och företagare tvingats till ruin eller undergång. Affärsdiktaturen leds nämligen inte av principen ’hellre ge än få’, utan i allra högsta grad av principen ’hellre få än ge’. Och då denna princip i stor utsträckning är lagligt skyddad och följaktligen medbestämmande i samhällets allmäntillstånd, förstår man att detta allmäntillstånd i motsvarande grad måste vara fullt av sorger och bekymmer. Ekonomisk ruin, konkurs och fattigdom måste vara oundvikliga faktorer i varje samhälle, så länge diktaturprincipen också har domäner på det ekonomiska området.” (*Livets Bog* del 4, st. 1511)

”Det är helt naturligt att alla dessa bittra erfarenheter efter hand måste förändra jordmänniskornas mentalitet och i deras medvetande skapa en längtan efter fullkomligare samhällsförhållanden och en lättare form av levnadsstandard. Det är också självklart att samhället så småningom söker sig fram till sitt olyckliga tillstånds orsaker och upptäcker att den inhämtade kunskapen inte är till diktaturens fördel. På så sätt växer det hos väsendena fram en antipati mot allt diktatoriskt förtryck eller ledarskap. Det uppstår en tendens hos individerna att vilja vara medbestämmande. Detta begynnande medbestämmandebegär är början till en samhällsform som är diktaturens diametrala motsats, nämligen det tillstånd som i *Livets Bogs* fjärde kapitel skildras under begreppet ’demokrati’. Skillnaden mellan ’diktatur’ och ’demokrati’ blir alltså, att medan flocken under ’diktaturen’ endast regeras av en diktator, en ledare eller en person som oinskränkt har all makt, så regeras flocken under ”’demokratin’

av flockens alla enskilda individer. Alla normala, laglydiga individer har rösträtt och är därigenom medbestämmande i statsledningen. Det är uppenbart att ledningen genom denna form av regering blir långt mer känslig eller levande än genom "diktaturen". Genom den fullkomliga, hundra procentiga 'demokratin' skapas det en lika rätt för alla, något som en diktatur inte kan skänka, för om diktatorn gav alla en sådan rätt, skulle han inte längre vara diktator eller enväldig härskare, eftersom han gjort sina undersåtar medbestämmande. Och undersåtarnas medbestämmande i statens ledning är ju detsamma som 'demokrati'." (*Livets Bog* del 4, st. 1512)

Lars Palerius, Stockholm 16 mars 2025

Litteratur

Hans-Ulrich Wehler: *Nationalsocialismen – från massrörelse till Führervälde och utrotningskrig*. Daidalos 2017.

Martinus: *Livets Bog* del 4. Världsbild Förlag.

Martinus: *Livets Bog* del 6. Världsbild Förlag.

Martinus: *Livets Bog* del 7. Världsbild Förlag.

Martinus: *Den eviga världsbilden* del 3. Världsbild Förlag.

Martinus: *Mänskligheten och världsbilden*. Världsbild Förlag.

Martinus: "Gåvokultur". I: *Vägen till invigning*. Världsbild Förlag.

Martinus: *Mänsklighetens öde*. Världsbild Förlag.

"Jordmänniskornas skyddsängel nr 1". *Kosmos* nr 24–25, 1971.

Internet

https://sv.wikipedia.org/wiki/Project_2025

<https://en.wikipedia.org/wiki/Decisionism>

<https://www.authoritarianplaybook2025.org/>

<https://en.wikipedia.org/wiki/Patrimonialism>

<https://www.martinus.dk/sv/symbolerna/symboloversikt/symbol-11/index.html>

<https://www.martinus.dk/sv/symbolerna/symboloversikt/symbol-14/index.html>

<https://www.martinus.dk/sv/symbolerna/symboloversikt/symbol-15/index.html>